Euroopan parlamentti
2019-2024

Istuntoasiakirja

B9-0053/2020

13.1.2020

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Venezuelan tilanteesta kansalliskokouksen uuden puhemiehen ja puhemiehistön laittoman valinnan jälkeen (parlamentaarinen vallankaappaus) (2020/2507(RSP))

Jordi Cañas, Dita Charanzová, Andrus Ansip, Malik Azmani, Phil Bennion, Stéphane Bijoux, Izaskun Bilbao Barandica, Gilles Boyer, Sylvie Brunet, Catherine Chabaud, Olivier Chastel, Engin Eroglu, Fredrick Federley, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Ivars Ijabs, Irena Joveva, Ondřej Kovařík, Ilhan Kyuchyuk, Karen Melchior, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Urmas Paet, Samira Rafaela, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Nicolae Ştefănuță, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans, Marie-Pierre Vedrenne, Chrysoula Zacharopoulou
Renew-ryhmän puolesta

B9-0053/2020

Euroopan parlamentin päätöslauselma Venezuelan tilanteesta kansalliskokouksen uuden puhemiehen ja puhemiehistön laittoman valinnan jälkeen (parlamentaarinen vallankaappaus)
(2020/2507(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Venezuelasta ja erityisesti 27. helmikuuta 2014 annetun päätöslauselman Venezuelan tilanteesta[1], 18. joulukuuta 2014 annetun päätöslauselman Venezuelan demokraattisen opposition vainoamisesta[2], 12. maaliskuuta 2015 annetun päätöslauselman Venezuelan tilanteesta[3], 8. kesäkuuta 2016 annetun päätöslauselman Venezuelan tilanteesta[4], 27. huhtikuuta 2017 annetun päätöslauselman Venezuelan tilanteesta[5], 8. helmikuuta 2018 annetun päätöslauselman Venezuelan tilanteesta[6], 3. toukokuuta 2018 annetun päätöslauselman Venezuelan vaaleista[7], 5. heinäkuuta 2018 annetun päätöslauselman muuttoliikekriisistä ja humanitaarisesta tilanteesta Venezuelassa ja sen Kolumbian ja Brasilian vastaisilla maarajoilla[8], 25. lokakuuta 2018 annetun päätöslauselman Venezuelan tilanteesta[9], 31. tammikuuta 2019 annetun päätöslauselman Venezuelan tilanteesta[10], 28. maaliskuuta 2019 annetun päätöslauselman hätätilanteesta Venezuelassa[11] ja 18. heinäkuuta 2019 annetun päätöslauselman Venezuelan tilanteesta[12],

– ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan/unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan 10. tammikuuta 2019, 26. tammikuuta 2019, 24. helmikuuta 2019, 28. maaliskuuta 2019, 4. huhtikuuta 2019, 30. huhtikuuta 2019, 18. kesäkuuta 2019, 16. heinäkuuta 2019, 13. elokuuta 2019, 27. syyskuuta 2019, 21. joulukuuta 2019 ja 9. tammikuuta 2020 antamat julkilausumat Venezuelasta sekä varapuheenjohtajan/korkean edustajan tiedottajan 17. syyskuuta 2019, 16. joulukuuta 2019 ja 5. tammikuuta 2020 antamat lausunnot,

– ottaa huomioon Venezuelan tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2017/2074 muuttamisesta 11. marraskuuta 2019 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2019/1893[13], jolla jatketaan voimassa olevia kohdennettuja rajoittavia toimenpiteitä 14. marraskuuta 2020 saakka,

[1] EUVL C 285, 29.8.2017, s. 145.
[2] EUVL C 294, 12.8.2016, s. 21.
[3] EUVL C 316, 30.8.2016, s. 190.
[4] EUVL C 86, 6.3.2018, s. 101.
[5] EUVL C 298, 23.8.2018, s. 137.
[6] EUVL C 463, 21.12.2018, s. 61.
[7] Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0199.
[8] Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0313.
[9] Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0436.
[10] Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2019)0061.
[11] Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2019)0327.
[12] Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2019)0007.
[13] EUVL L 291, 12.11.2019, s. 42.

– ottaa huomioon Venezuelan perustuslain,

– ottaa huomioon Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) Rooman perussäännön,

– ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun 4. heinäkuuta 2019 päivätyn raportin Venezuelasta,

– ottaa huomioon Quiton prosessin viidennen kansainvälisen teknisen kokouksen, joka pidettiin Bogotassa 14. ja 15. marraskuuta 2019,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,

A. ottaa huomioon, että Venezuelan perustuslain mukaan parlamentin jäsenet valitsevat joka vuosi 5. tammikuuta puhemiehen yhden vuoden pituiseksi kaudeksi;

B. ottaa huomioon, että Venezuelassa kansalliskokouksen puhemiehen aiottuun valintaan 5. tammikuuta 2020 liittyvissä tapahtumissa oli kyse Maduron hallinnon järjestämästä parlamentaarisesta vallankaappauksesta ja hyökkäyksestä kansalliskokouksen demokraattista ja perustuslaillista toimintaa vastaan;

C. ottaa huomioon, että turvallisuusjoukot estivät raa’asti kansalliskokouksen puhemiestä Juan Guaidóa toimimasta istunnon puheenjohtajana, että useita oppositiota edustavia parlamentin jäseniä estettiin pääsemästä kansalliskokoukseen ja että myöskään lehdistöä ei päästetty rakennukseen;

D. ottaa huomioon, että Luis Parra, joka erotettiin hiljan oppositiopuolueesta lahjontaepäilyjen vuoksi, julisti itsensä kansalliskokouksen puhemieheksi ja osallistui improvisoituun ja laittomaan virkavalan vannomisseremoniaan;

E. toteaa, että Luis Parran valinta ei ollut pätevä, koska istuntoa ei ollut avattu virallisesti, päätösvaltaisuutta ei ollut todettu eikä virallista äänestystä järjestetty; toteaa, että sotilaat tarkastivat yli tunnin ajan parlamentin jäsenten valtakirjoja pyrkien siten viivyttämään istunnon aloittamista ja estämään kansalliskokousta saavuttamasta päätösvaltaisuutta;

F. toteaa, että joitakin tunteja myöhemmin valtaosa parlamentin jäsenistä piti hätäkokouksen oppositiota edustavan sanomalehden El Nacionalin päätoimipaikassa ja että 100 kansalliskokouksen jäsentä 167:sta äänesti sen puolesta, että Juan Guaidó valitaan uudelleen kansalliskokouksen johtoon vaalikauden 2015–2020 viimeiseksi vuodeksi;

G. ottaa huomioon, että 7. tammikuuta 2020 pidetyn kansalliskokouksen virallisen istunnon päätteeksi Juan Guaidó vannoi puhemiehen virkavalan huolimatta Maduron hallinnolle uskollisten joukkojen yrityksistä estää istunnon pitäminen muun muassa estämällä sisäänpääsyn ja katkaisemalla sähkön rakennuksesta;

H. ottaa huomioon, että 20. toukokuuta 2018 pidetyt presidentinvaalit eivät olleet uskottavalle prosessille asetettujen kansainvälisten vähimmäisvaatimusten mukaiset; ottaa huomioon, että EU ja muut alueelliset järjestöt ja demokraattiset valtiot eivät

tunnustaneet näitä vaaleja eivätkä tämän laittoman prosessin tuloksena nimitettyjä viranomaisia;

I. ottaa huomioon, että Nicolás Maduro anasti 10. tammikuuta 2019 laittomasti ja vastoin perustuslaillista järjestystä presidentin toimivallan itselleen korkeimman oikeuden edessä; ottaa huomioon, että kansalliskokouksen laillisesti ja demokraattisesti valitsema puhemies Juan Guaidó vannoi 23. tammikuuta 2019 Venezuelan perustuslain 233 pykälän mukaisesti valan, jolla hänestä tuli Venezuelan väliaikainen presidentti;

J. ottaa huomioon, että liki 60 maata sekä Euroopan parlamentti ovat tunnustaneet Juan Guaidón Venezuelan lailliseksi väliaikaiseksi presidentiksi;

K. ottaa huomioon, että Venezuelan korkein oikeus ja perustuslakia säätävä kokous, jota ei ole tunnustettu, poistivat 16. joulukuuta 2019 vielä neljältä kansalliskokouksen jäseneltä (Jorge Millán, Hernán Alemán, Carlos Lozano ja Luis Stefanelli) perustuslaissa heille suodun parlamentaarisen koskemattomuuden, minkä jälkeen niiden parlamentin jäsenten lukumäärä, jolta on poistettu koskemattomuus, oli 26; toteaa, että tätä päätöstä edelsi yleisen syyttäjän syytöksiin perustuva korkeimman oikeuden vaatimus, ja se rikkoo vakavasti perustuslain säännöksiä, oikeusvaltioperiaatetta ja demokraattista vallanjaon periaatetta;

L. ottaa huomioon, että meneillään olevat toimet kansalliskokouksen jäseniä vastaan, kuten laittomien ryhmien ja turvallisuuselinten suorittama 59 edustajan häirintä ja pelottelu, 29 mielivaltaista pidätystä ja 27 pakotettua maanpakoa, haittaavat kansalliskokouksen perustuslakityötä;

M. ottaa huomioon, että ihmisoikeustilanne, oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen ja demokratia ovat heikentyneet vakavasti Venezuelassa jo monen vuoden ajan ja eritoten siitä lähtien, kun Nicolás Maduro nousi valtaan vuoden 2013 kiistanalaisten vaalien seurauksena; toteaa, että maassa vallitseva poliittinen, taloudellinen, institutionaalinen, sosiaalinen ja moniulotteinen humanitaarinen kriisi pahenee merkittävästi; toteaa, että paheneva pula lääkkeistä ja elintarvikkeista, laajamittaiset ihmisoikeusloukkaukset, hyperinflaatio, poliittinen sorto, korruptio ja väkivalta uhkaavat ihmisten henkeä ja pakottavat heidät pakenemaan maasta;

1. tuomitsee voimakkaasti Maduron hallinnon toteuttaman parlamentaarisen vallankaappauksen sekä sen, että kansalliskokousta, Venezuelan demokraattisesti legitiimiä elintä, estetään hoitamasta Venezuelan kansalta saamaansa tehtävää;

2. pitää valitettavina näitä vakavia rikkomuksia, jotka ovat ristiriidassa kansalliskokouksen puhemiehen laillisen valintaprosessin kanssa ja jotka ovat jälleen uusi vaihe Venezuelan kriisin pahenemisessa;

3. onnittelee Juan Guaidóa siitä, että hänet on valittu uudelleen kansalliskokouksen puhemieheksi huolimatta kaikista 7. tammikuuta pidetyn virallisen istunnon yhteydessä esiintyneistä ongelmista ja sisäänpääsyn esteistä, kuten siitä, että hänen oli mentävä väkisin rakennukseen yhdessä muiden jäsenten kanssa;

4. toistaa tukevansa täysin Juan Guaidón asemaa Venezuelan laillisena väliaikaisena presidenttinä Venezuelan perustuslain 233 pykälän mukaisesti;

5. toistaa tukevansa täysin kansalliskokousta, joka on tällä hetkellä Venezuelan ainoa legitiimi demokraattinen elin, ja katsoo, että sille on palautettava valta, jota on kunnioitettava myös sen jäsenten oikeuksien ja turvallisuuden osalta;

6. painottaa, että rauhanomainen ja poliittinen ratkaisu voidaan saavuttaa vain, jos kansalliskokousta, Venezuelan ainoaa demokraattisesti valittua elintä, kunnioitetaan täysimääräisesti ja sen jäsenet voivat käyttää vapaasti perustuslaillisia oikeuksiaan;

7. huomauttaa, että kaiken vuoropuhelun on perustuttava Venezuelan kansalliskokouksen hyväksymään etenemissuunnitelmaan; vaatii, että vuoropuhelun pääasiallisena tavoitteena on oltava rauhanomainen siirtyminen demokratiaan luomalla edellytykset vapaille, avoimille ja uskottaville presidentinvaaleille, ja toteaa, että vaalit on käytävä ennalta määrätyn aikataulun mukaisesti, niiden ehtojen on oltava kaikille toimijoille oikeudenmukaiset, niiden on oltava avoimet ja niissä on oltava läsnä uskottavia kansainvälisiä tarkkailijoita;

8. muistuttaa, että vapaiden ja uskottavien kansainvälisesti tarkkailtavien presidentinvaalien järjestäminen ja valtion instituutioiden, kuten kansallisen vaalineuvoston (CNE) ja korkeimman oikeuden, demokratisoiminen ovat välttämättömiä kestävän ratkaisun löytämiseksi Venezuelassa;

9. korostaa, että on erityisen tärkeää, että kansalliskokous perustaa uuden, riippumattoman ja avoimen kansallisen vaalineuvoston, joka on edustuksensa ja kokoonpanonsa puolesta täysin osallistava ja tasapainoinen;

10. palauttaa mieliin, että demokraattisten instituutioiden ja periaatteiden kunnioittaminen sekä oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen ovat olennaisia edellytyksiä rauhanomaisen, kestävän ja kansan etua palvelevan ratkaisun löytämiseksi Venezuelan kriisiin;

11. muistuttaa, että EU on valmis tukemaan aitoa prosessia, joka johtaa kriisin ratkaisemiseen rauhanomaisesti ja demokraattisesti;

12. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa tehostamaan EU:n toimia demokratian palauttamiseksi Venezuelaan, myös laajentamalla kohdennettuja pakotteita ihmisoikeusloukkauksista ja sortotoimista vastuussa oleviin henkilöihin ja ulottamalla nämä pakotteet koskemaan myös kyseisten henkilöiden perheenjäseniä;

13. katsoo, että ainoa Venezuelan diplomaattinen edustusto, joka EU:n olisi tunnustettava, on Juan Guaidón laillisena väliaikaisena presidenttinä nimeämä edustusto; vaatii siksi keskeyttämään kaikkien Nicolas Maduroon ja tämän epädemokraattiseen hallitukseen liittyvien lähetystöjen diplomaattisten valtakirjojen tunnustamisen;

14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Venezuelan bolivariaanisen tasavallan lailliselle väliaikaiselle presidentille ja kansalliskokoukselle, Liman ryhmään kuuluvien maiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan parlamentaariselle edustajakokoukselle ja Amerikan valtioiden järjestön pääsihteerille.